

**Prac//
toraat**
leven lang flex

mbo rij n//land

Leven
Lang Flex

Samen op
weg naar
duurzaam werk

De hybride leeromgeving als LLO praktijk?

Jantje Timmerman, practor Leven Lang Flex

Practoraat Leven lang flex

Centrum voor Innovatief Vakmanschap

Onderdeel van het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Leven Lang Flex

Niveau 1 en 2 studenten worden opgeleid in hybride leeromgevingen (op dit moment 10 leeromgevingen)

Doelstellingen CIV LLF

Studenten samen met het werkveld opleiden en begeleiden in hybride leeromgevingen, zodat:

- Studenten kennismaken met het werkveld;
- Studenten werknemers- en beroepsvaardigheden leren in de praktijk'
- Het bedrijfsleven de kwaliteiten, kennis en vaardigheden van deze groep studenten (Entree en niveau 2) leert kennen.

Opgeleid worden in een hybride leeromgeving draagt voor deze studenten bij aan goede start op de arbeidsmarkt, welke niet vanzelfsprekend is (Onderwijs in Cijfers, DUO 2018).

Ambitie van het CIV LLF:

- Relatie onderwijs en arbeidsmarkt versterken zodat de doelgroep een passende baan vindt en het personeel geboeid en gebonden wordt.
- Professionalisering van alle betrokkenen bij het hybride- en gepersonaliseerde onderwijs.

→ **Leven lang ontwikkelen**

Werkveld ziet meerwaarde in hybride leeromgevingen

- Het bedrijf wordt een lerende context (nieuwe kennis, eigen werknemers leren ook).
- Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van huidige en toekomstige professionals
- LLO in leeromgevingen CIV LLF: groepen met een mix van BOL studenten (mboRijnland) en BBL studenten (werknemers bedrijven)

Onderzoek naar beleving van werkveldpartners en studenten in hybride leeromgevingen bij de sectoren Economie, Dienstverlening, Entree en Welzijn (practoraten Research Lab en Leven Lang Flex, 2023)

Evaluatietafels – welke vraagstukken zijn actueel?

- Versterken van de spilfunctie van begeleiders in de integratie van leren en werken in de praktijk
- Begeleiden van studenten: wat heeft deze doelgroep nodig?

→ Verdere ontwikkeling van deze leeromgevingen vraagt **gezamenlijk ontwerpen, leren en professionaliseren van onderwijs en werkveld.**

- Bronnen:
- Practoraat Research Lab (2022). Ontwikkelinstrument hybride leeromgevingen. mboRijnland.
- Practoraat Leven Lang Flex (2022). Analyse evaluatietafels. mboRijnland.

Project Onderzoekend professionaliseren

Rolontwikkeling van docenten en praktijkopleiders

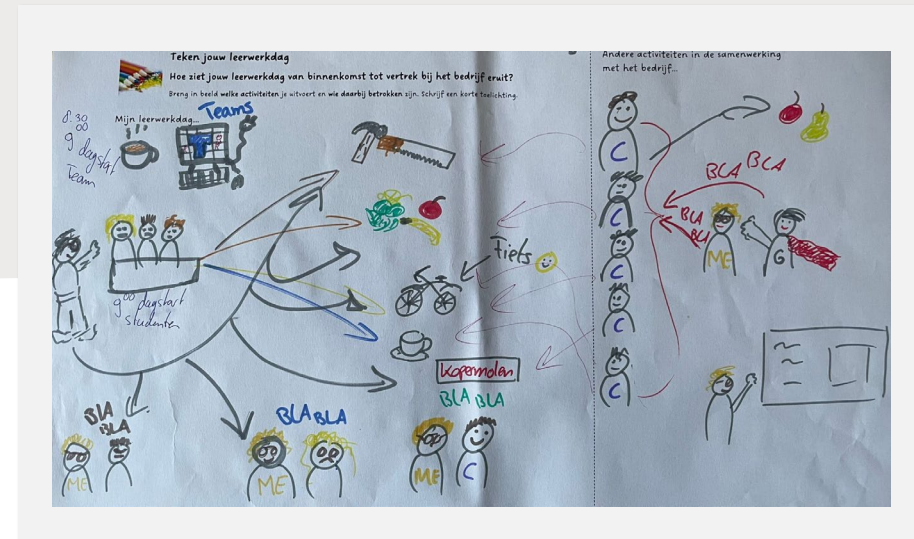
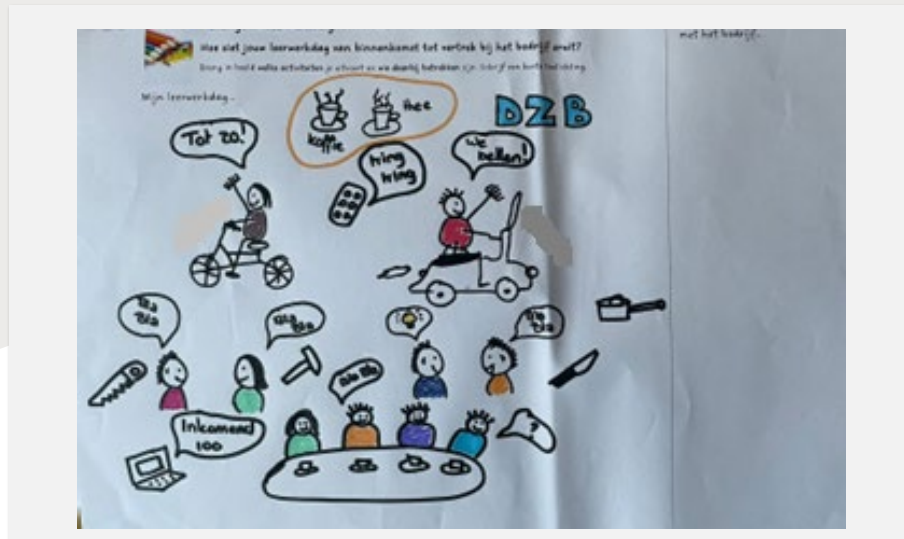

Samenwerking tussen docenten en praktijkopleiders versterken

Inzicht creëren in welke rollen er (nodig) zijn in de samenwerking en in het begeleiden van niveau 1 en 2 studenten binnen de leeromgeving

Werkwijze

Teken je leerwerkdag

Input voor de eerste versie van de beeldplaat 'werken in een hybride leeromgeving'

Aan de slag met de beeldplaat

7 werksessies bij hybride leeromgevingen
Verkennen van rollen en rolverdelingen

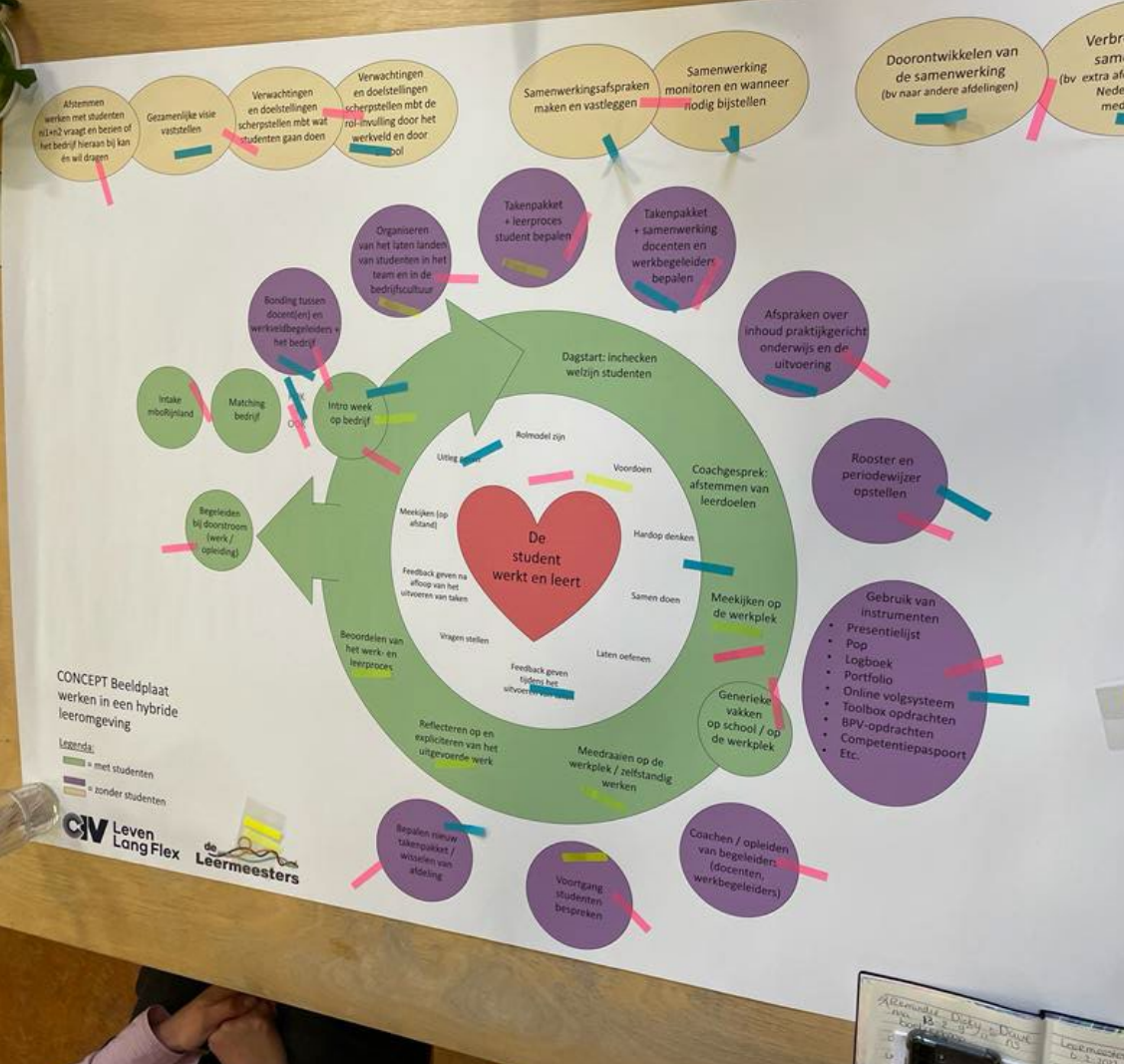
Opbouw beeldplaat

*Op basis van
tekeningen
leerwerkdagen,
werksessies en
bevindingen literatuur*

De student (en professional) die leert en werkt vormt het uitgangspunt van de leeromgeving

Aan de hand van drie processen (strategisch, tactisch, operationeel binnen de leeromgeving (Bouw et al., 2021):

- Proces van **samenwerken**: samenwerking tussen school en bedrijf tbv (door)ontwikkeling van de samenwerking en de leeromgeving
- Proces van **afstemmen**: Alle activiteiten die nodig zijn om de student in staat te stellen tot leren en werken (afstemming docent / praktijkopleider / werkbegeleider tbv de student, perspectief op begeleiden, contact externe zorgverleners/ouders)
- Proces van **opleiden en begeleiden**:
  - Begeleiden van het werken en leren van de student op en rond de werkvloer
  - Welk begeleidingsgedrag vraagt dat op de werkvloer? (Ceelen et al., 2021))

Werksessies leeromgevingen

September 28, 2023

Verschillende praktijken vragen verschillende actoren en rollen...
mborijn//land

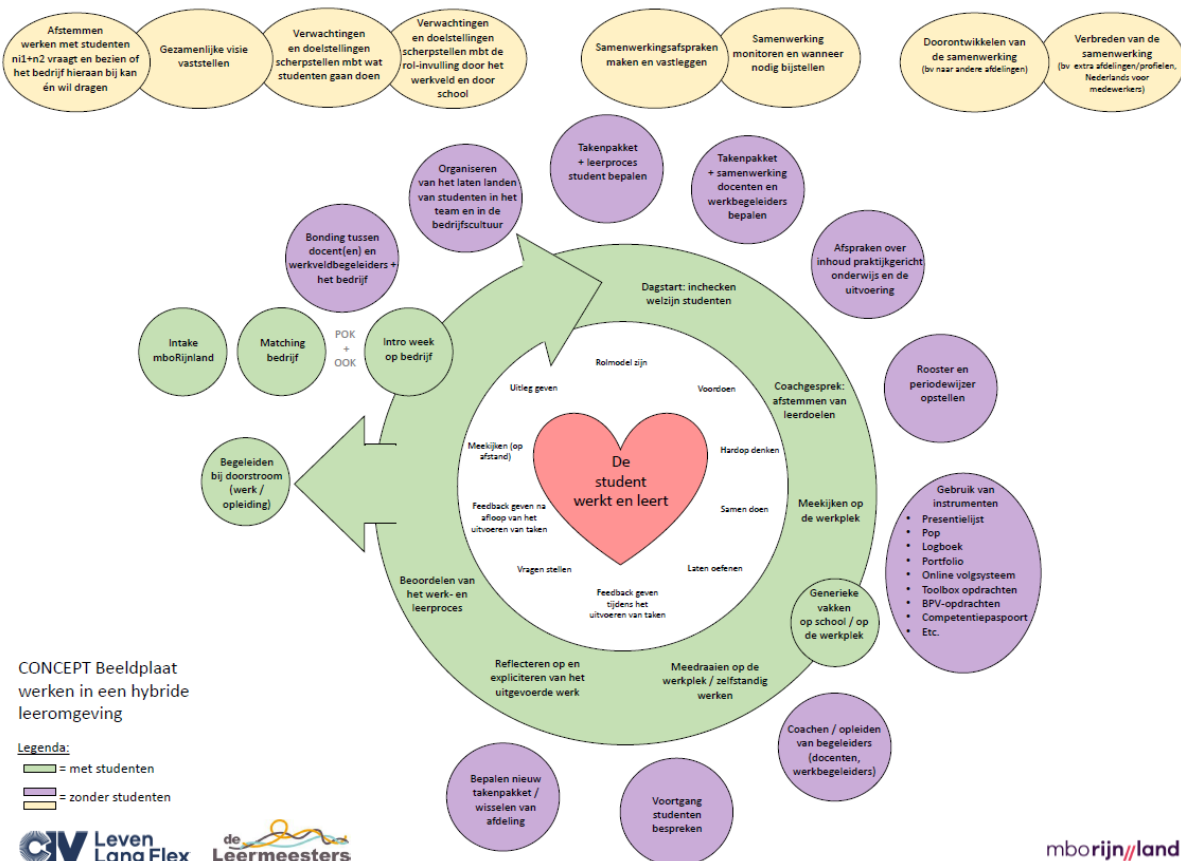
Eerste bevindingen (1)

Rol docent – rol praktijkopleider / coördinator

Praktijkopleiders/werkbegeleiders spelen vooral een rol in het begeleiden óp de werkvloer

Docenten spelen met name een rol in het begeleiden binnen het bedrijf en náár de werkvloer

Coördinatoren werkveld spelen i.s.m. docent met name een rol op (onderdelen van) het samenwerkingsproces

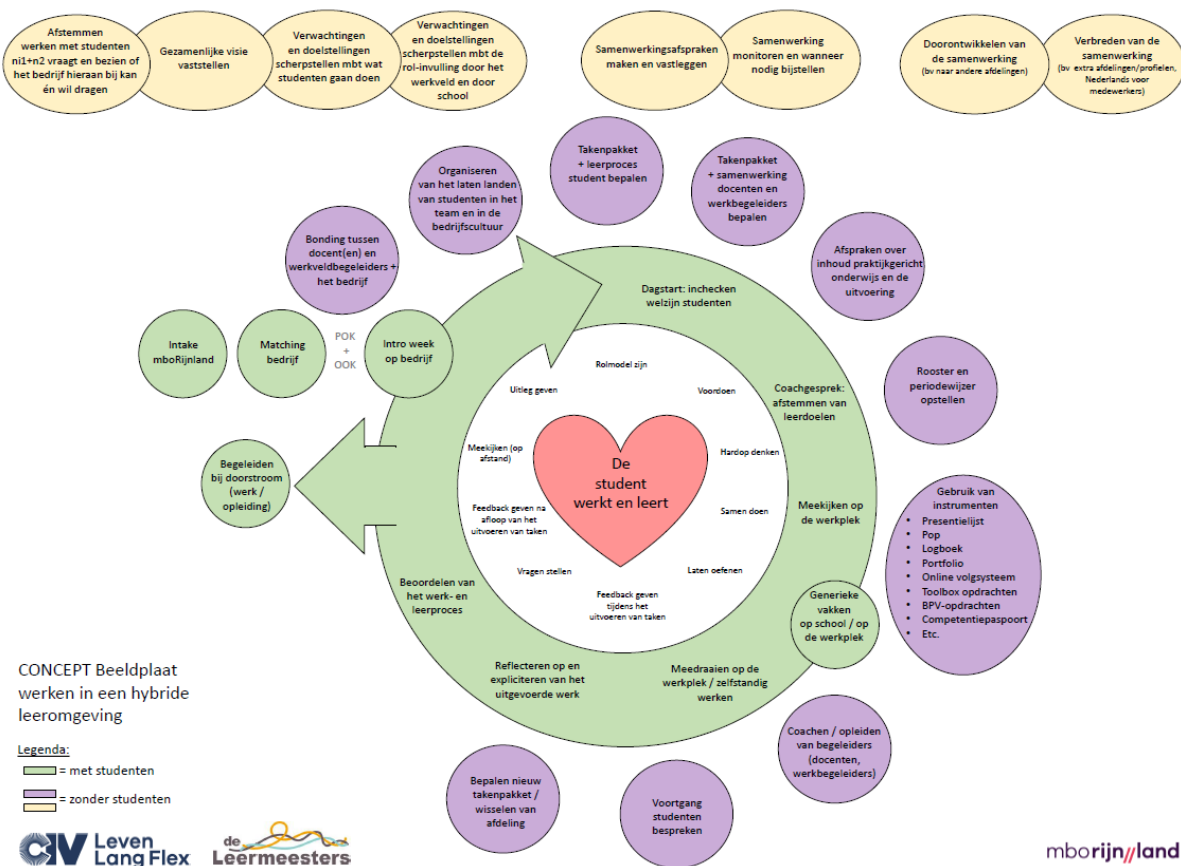
Eerste bevindingen (2)

Rol docent – rol praktijkopleider / coördinator

Vanuit het onderwijs lijkt vooral de docent een rol te spelen op het samenwerkingsproces

In leeromgevingen die langer bestaan, lijken rollen gelijkmatiger verdeeld te zijn over de drie processen

Dat een rol/taak door zowel de docent als de praktijkopleider wordt opgepakt, betekent niet altijd dat het in *gezamenlijkheid* wordt opgepakt (naast elkaar werken)

CONCEPT Beeldplaat werken in een hybride leeromgeving

Legenda:
= met studenten
= zonder studenten

Handreiking bij beeldplaat

Werken en leren in een hybride leeromgeving

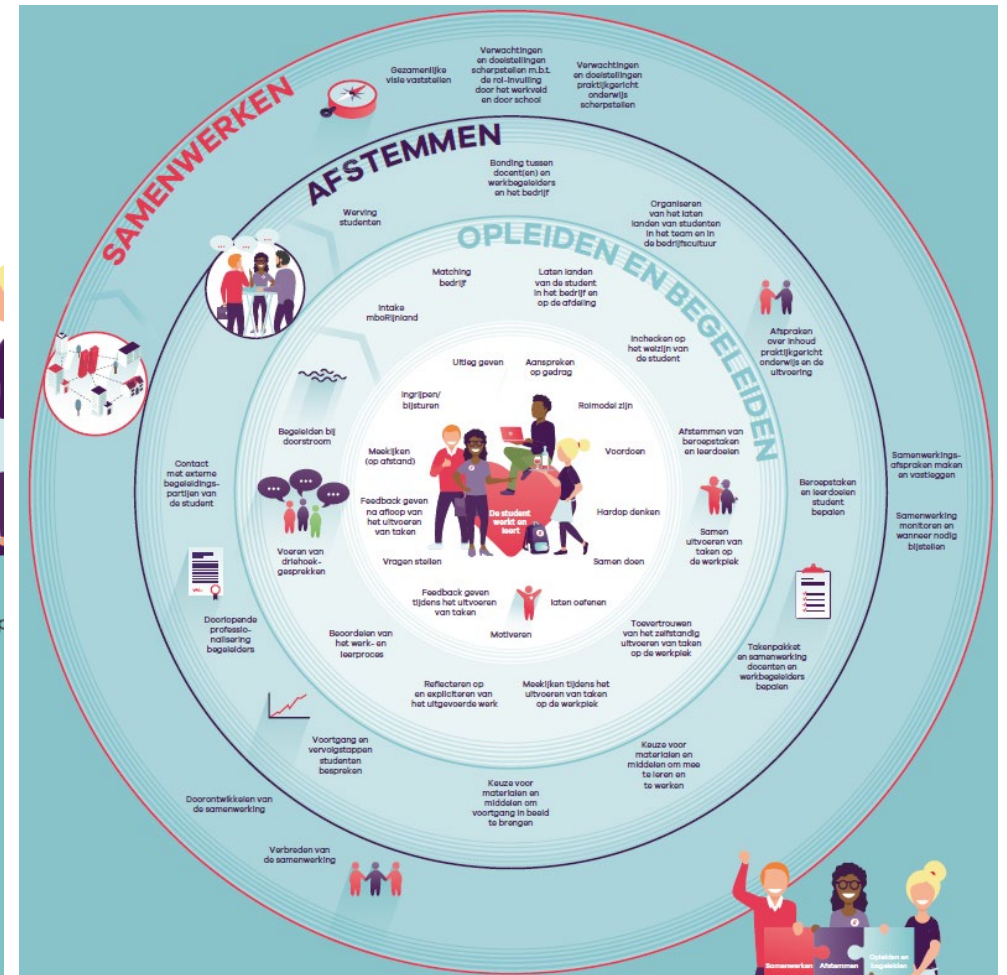
Introductie

Binnen het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Leven Lang Flex (CIV LLF) worden studenten opgeleid in hybride leeromgevingen. In deze leeromgevingen werken en leren studenten binnen de context van een bedrijf, waar ze in aanraking komen met echte bedrijfsprocessen, collega's, klanten en cliënten. Het begeleiden en opleiden van studenten wordt in gezamenlijkheid uitgevoerd door docenten en instructeurs vanuit het onderwijs en praktijkopleiders en werkbegeleiders vanuit het bedrijf.

Deze vorm van samenwerken binnen de context van het werk vraagt zowel van de onderwijsprofessional als de werkveldprofessional (deels) andere rollen en taken dan

Totstandkoming van de beeldplaat

Deze beeldplaat is in het studiejaar 2022/2023 ontstaan op basis van beschrijvingen en tekeningen van docenten en instructeurs (14) vanuit de onderwijsinstelling over hun rol en activiteiten binnen de hybride leeromgeving. Deze beschrijvingen hebben geleid tot een eerste versie van de beeldplaat, die is ingezet in werksessies bij zeven hybride leeromgevingen. Docenten en instructeurs en praktijkopleiders, werkbegeleiders en coördinatoren vanuit het werkveld (32 in totaal) verkenden de rollen en rolverdelingen in de samenwerking, afstemming en het opleiden en begeleiden van studenten binnen hun hybride leeromgeving.

Beeldplaat en handreiking 'Werken en leren in een hybride leeromgeving'

September 28, 2023

- Gesprekstoel
- Evaluatietool